

WELFARE

Ανοικτοί Εκπαιδευτικοί Πόροι

Ενότητα 2: Κοινωνικές Προκλήσεις

“Ανάλυση Δέντρου Προβλημάτων (Problem tree)”

1. Θεωρία

Η **ανάλυση δέντρου προβλημάτων** (problem tree analysis) ή ανάλυση προβλήματος ή ανάλυση κατάστασης βοηθά στον χαρτογραφισμό των αιτίων και των επιπτώσεων γύρω από την πρόκλησή/ πρόβλημα σας με δομημένο τρόπο. Χρησιμοποιούνται συχνά σε διαδικασίες σχεδιασμού σκέψης (Design Thinking process) για την κατανόηση του προβλήματος και ως βάση για την εύρεση λύσεων.

Τα κύρια πλεονεκτήματα της χρήσης αυτού του τύπου ανάλυσης για την εξέταση της πρόκλησής σας είναι τα εξής:

- ✓ Κατακερματίζει την πρόκλησή σας σε διαχειρίσιμα και προσδιορίσιμα κομμάτια, γεγονός που σας βοηθά να εστιάσετε και να θέσετε προτεραιότητες.
- ✓ Σας προσφέρει τη δυνατότητα να εντοπίζετε και να οπτικοποιείτε τις σχέσεις αιτίας και αποτελέσματος.
- ✓ Τα δύσκολα προβλήματα χαρακτηρίζονται από έλλειψη σαφήνειας και υψηλό επίπεδο πολυπλοκότητας όσον αφορά τις αιτίες τους, τις συνέπειές τους καθώς και τις πιθανές λύσεις τους. Η δενδροειδής ανάλυση προβλημάτων σας επιτρέπει να κατανοήσετε βαθύτερα την πρόκλησή σας και να αποκτήσετε άποψη για το πώς αλληλοσυνδέονται οι αιτίες και τα αποτελέσματά της.
- ✓ Σας βοηθά να δείτε αν απαιτούνται περαιτέρω πληροφορίες, αποδεικτικά στοιχεία ή πόροι για να βρείτε μια ικανοποιητική λύση.
- ✓ Βοηθά την ομάδα σας να οικοδομήσει μια κοινή αίσθηση κατανόησης, σκοπού και δράσης.

2. Οδηγίες

- ✓ Κάντε αυτή την άσκηση μαζί με την ομάδα σας.
- ✓ Η **κεντρική πρόκληση**, που θέλετε να αντιμετωπίσετε, γράφεται στο κέντρο του δέντρου σας. Αυτός είναι και ο κορμός σας!
- ✓ Προσδιορίστε τις **αιτίες** και τις **συνέπειες** της πρόκλησής σας. Αυτές είναι οι ρίζες και τα κλαδιά του δέντρου σας.
- ✓ Συζητήστε κάθε αιτία και συνέπεια μία προς μία.
- ✓ Συζητήστε τις αιτίες και τις συνέπειες ταυτόχρονα, ώστε να μπορούν να ταξινομηθούν σε μια λογική αιτίου και αποτελέσματος, όταν αυτό είναι εφικτό.
- ✓ Όταν αναφέρονται παρόμοιες αιτίες/συνέπειες, προσπαθήστε να τα ομαδοποιήσετε και να τα κατηγοριοποιήσετε κάτω από ένα συγκεκριμένο θέμα!
- ✓ Η **ομαδική συζήτηση που κάνετε είναι η καρδιά αυτής της άσκησης**. Αφιερώστε χρόνο να συμμετάσχετε σε αυτόν τον διάλογο, διότι θα βοηθήσει την ομάδα σας να οικοδομήσει μια κοινή αίσθηση κατανόησης, σκοπού και δράσης. Με άλλα λόγια, θα σας επιτρέψει να εναρμονιστείτε ως ομάδα. Οι ερωτήσεις μπορεί να περιλαμβάνουν:
 - ✓ Αυτά που συζητάμε αντιπροσωπεύουν την πραγματικότητα?
 - ✓ Εξετάζουμε την πρόκληση από διαφορετικές οπτικές/ διαστάσεις (π.χ. κοινωνικοοικονομικές, οικονομικές, περιβαλλοντικές, πολιτικές ...) και προοπτικές (π.χ. χρήστες, ομάδες-στόχο...);
 - ✓ Ποιες είναι οι άμεσες αιτίες/συνέπειες; Ποιες είναι έμμεσες;
 - ✓ Ποιες αιτίες και συνέπειες βελτιώνονται; Και ποιες, μπορεί να χειροτερέψουν; Ποια αίτια και ποιες συνέπειες παραμένουν τα ίδια;
 - ✓ Ποιες είναι οι πιο σημαντικές αιτίες/συνέπειες.
 - ✓ Ποιες αιτίες/συνέπειες είναι ευκολότερο να αντιμετωπιστούν; Ποιες είναι πιο δύσκολες;
 - ✓ Πώς μπορούμε να αναδιατυπώσετε τις αιτίες και τις συνέπειές σας σε ευκαιρίες;
 - ✓ Ποια κριτήρια είναι σημαντικά για εμάς όταν σκεφτόμαστε μια μελλοντική πορεία;
 - ✓ Ποιες αποφάσεις έχουμε λάβει;
 - ✓ ...

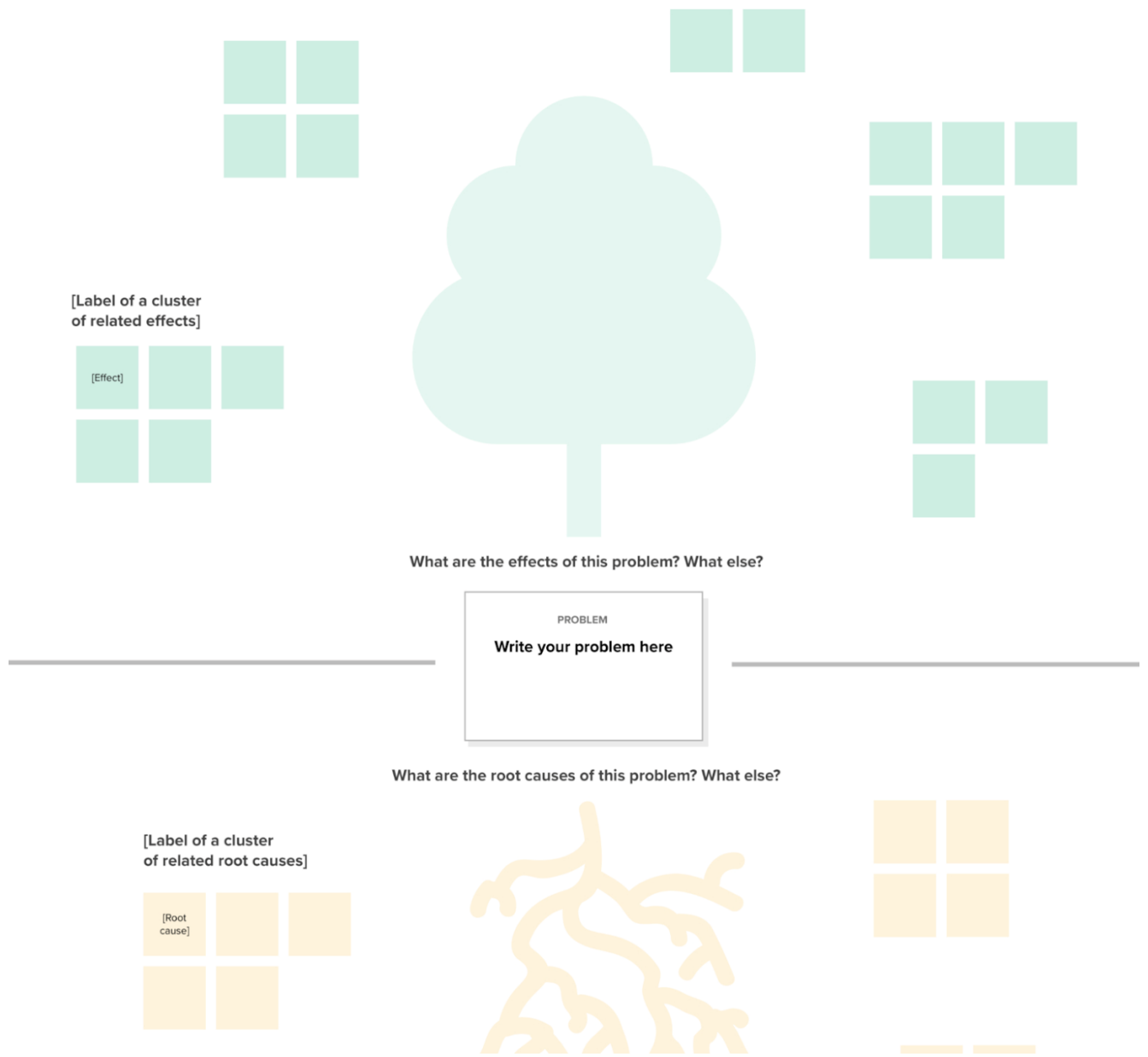
Τέλος,

- ✓ Δώστε προτεραιότητα στις αιτίες και τις συνέπειες στις οποίες θα επικεντρωθεί η ομάδα σας.
- ✓ Καταγράψτε σχετικές ιδέες και σημεία που προκύπτουν κατά τη διάρκεια της συζήτησης - αλλά δεν μπορούν να προστεθούν ως μέρος του δέντρου σας - σε ξεχωριστό χαρτί. Μπορείτε να τα δομήσετε με όρους "λύσεων", "ανησυχιών" και "διλημμάτων" και φέρτε τα στην ολομέλεια.

3. Εργαλείο

Ανάλυση Δέντρου Προβλημάτων

Πηγή: Mural: Problem tree analysis template

4. Πηγές

- ✓ Mural. Problem tree analysis template. Retrieved from <https://www.mural.co/templates/problem-tree-analysis>
- ✓ ODI Toolkit. Planning tools: Problem tree analysis. Retrieved from <https://odi.org/en/publications/planning-tools-problem-tree-analysis/>
- ✓ Wageningen University & Research. Problem tree. Retrieved from <https://mspguide.org/2022/03/18/problem-tree/>

Co-funded by
the European Union

website

<https://www.welfareproject.eu/>

